

UNIwersYTET
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU

Wybrane teorie socjologiczne Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Socjologia Specjalność Socjologia stosowana Jednostka organizacyjna Wydział Socjologii Poziom studiów studia drugiego stopnia Forma studiów studia stacjonarne Profil studiów profil ogólnoakademicki		Cykl dydaktyczny 2024/25 Kod zajęć 24SOC SOGS.22KU.13099.24 Języki wykładowe polski Obligatoryjność Obowiązkowy specjalnościowy Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe uzupełniające
Koordynator zajęć	Łukasz Rogowski	
Prowadzący zajęcia	Łukasz Rogowski	
Okres Semestr 2	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia - Wykład: 30, Egzamin - Konwersatorium: 30, Zaliczenie z oceną	Liczba punktów ECTS 4

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Wskazanie na status i funkcje teorii socjologicznej
C2	Przedstawienie wybranych klasycznych i współczesnych teorii socjologicznych
C3	Przedstawienie możliwości wykorzystywania teorii socjologicznych do projektowania badań i analiz społecznych
C4	Wskazanie na powiązania pomiędzy teoriami i możliwe drogi ich rozwoju
C5	Wyrobień umiejętności krytycznego myślenia
C6	Wyrobień umiejętności samodzielnej lektury tekstów teoretycznych i dyskusji nad nimi

Wymagania wstępne

Brak.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	Zna status i funkcje teorii socjologicznej	SOC_K2_W01, SOC_K2_W02	Egzamin ustny, Kolokwium pisemne, Test
W2	Zna założenia wybranych klasycznych i współczesnych teorii socjologicznych	SOC_K2_W01, SOC_K2_W02	Egzamin ustny, Kolokwium pisemne, Test
Umiejętności - Student/ka:			
U1	Potrafi wykorzystywać poznane teorie socjologiczne do projektowania badań i analiz socjologicznych	SOC_K2_U01	Egzamin ustny, Kolokwium pisemne, Test
U2	Potrafi wskazać powiązania pomiędzy teoriami socjologicznymi i ich drogi rozwoju	SOC_K2_U01	Egzamin ustny, Kolokwium pisemne, Test
Kompetencji społecznych - Student/ka:			
K1	Podchodzi krytycznie do poznanych teorii, potrafiąc wskazywać ich mocne i słabe strony	SOC_K2_K01, SOC_K2_K04	Egzamin ustny, Kolokwium pisemne
K2	Samodzielnie i krytycznie analizuje teksty teoretyczne i jest otwarty_a na dyskusję na ich temat	SOC_K2_K01, SOC_K2_K04	Kolokwium pisemne

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Status i funkcje teorii socjologicznej	W1, U2, K1	Wykład
2.	Początki myśli społecznej: Platon, Arystoteles, św. Tomasz, utopie społeczne, koncepcja prawa naturalnego, socjalizm-liberalizm-konserwatyzm	W1, W2, U2, K1, K2	Wykład, Konwersatorium

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
3.	Pozytywizm (A. Comte) i ewolucjonizm (H. Spencer). Kontynuacje teorii ewolucyjnych.	W1, W2, U1, U2, K1	Wykład
4.	Materializm historyczny: Karol Marks	W1, W2, U1, U2, K1, K2	Konwersatorium
5.	Socjologizm: Emile Durkheim	W1, W2, U1, U2, K1	Wykład
6.	Socjologia rozumiejąca: Max Weber. Inne projekty socjologii humanistycznej (G. Simmel, F. Tonnies, F. Znaniecki)	W1, W2, U1, U2, K1, K2	Wykład, Konwersatorium
7.	Funkcjonalizm i neofunkcjonalizm: Talcott Parsons	W2, U1, U2, K1, K2	Konwersatorium
8.	Teorie konfliktu: Ralf Dahrendorf, Lewis Coser	W2, U1, U2, K1, K2	Konwersatorium
9.	Teorie wymiany i teorie racjonalnego wyboru	W2, U1, U2, K1, K2	Konwersatorium
10.	Interakcjonizm symboliczny: George Herbert Mead, Herbert Blumer	W2, U1, U2, K1	Wykład
11.	Teoria dramaturgiczna: Erving Goffman	W2, U1, U2, K1, K2	Wykład, Konwersatorium
12.	Socjologia fenomenologiczna: Alfred Schutz, Peter Berger, Thomas Luckmann	W1, W2, U1, U2, K1	Wykład
13.	Etnometodologia (Harold Garfinkel)	W2, U1, U2, K1, K2	Konwersatorium
14.	Teorie emocji i teorie stanów oczekiwań: Arlie R. Hochschild, Susan Shott, Gerhard Schulze, Joseph Berger	W2, U1, U2, K1, K2	Wykład, Konwersatorium
15.	Teorie strukturalistyczne: Claude Levi-Strauss, teoria strukturalizacji Anthony Giddensa, strukturalizm konstruktywistyczny Pierre'a Bourdieu	W1, W2, U1, U2, K1	Wykład
16.	Koncepcja wiedzy-władzy: Michel Foucault	W2, U1, U2, K1	Wykład
17.	Analiza sieciowa i teoria sieci społecznych	W1, W2, U1, U2, K1, K2	Konwersatorium
18.	Koncepcje społeczeństwa ponowoczesnego (kontekst kulturowy): Anthony Giddens, Ulrich Beck, Ronald Inglehart, Zygmunt Bauman, Jean Baudrillard, Michel Maffesoli, John Urry	W2, U1, U2, K1, K2	Wykład, Konwersatorium
19.	Koncepcje społeczeństwa ponowoczesnego (kontekst ekonomiczny): Daniel Bell, Peter Drucker, Jeremy Rifkin, postwzrost	W2, U1, U2, K1, K2	Wykład, Konwersatorium
20.	Posthumanizm: relacje międzygatunkowe, Teoria Aktora-Sieci Bruno Latoura	W1, W2, U1, U2, K1, K2	Wykład, Konwersatorium
21.	Teoria praktyk społecznych	W1, W2, U1, U2, K1, K2	Konwersatorium

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Wykład	Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień, Wykład konwersatoryjny
Konwersatorium	Dyskusja, Praca z tekstem, Praca w grupach

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Wykład	Podstawą zaliczenia jest egzamin pisemny uwzględniający listę zagadnień. Student ka losuje 3 pytania z listy i odpowiada na nie po wcześniejszym przygotowaniu. Każde z pytań jest punktowane na 5 punktów, do zaliczenia należy uzyskać ponad 50% punktów.
Konwersatorium	Podstawą zaliczenia jest kolokwium pisemne składające się z pytań otwartych i testowych. Do zaliczenia należy uzyskać ponad 50% punktów. Warunkiem podejścia do zaliczenia jest nieprzekroczenie dozwolonej liczby nieobecności.

Literatura

Obowiązkowa

1. Turner J.H. (2004) Struktura teorii socjologicznej. Wydanie nowe, Warszawa, Wydawnictwo PWN.
2. Szacki Jerzy, 2002, Historia myśli socjologicznej. Wydanie nowe, Warszawa, PWN.
3. Ritzer George, 2004, Klasyczna teoria socjologiczna, Poznań, Zys i S-ka.
4. Marks Karol, Engels Fryderyk, 1948, Manifest komunistyczny, Warszawa, Spółdzielnia Wydawnicza Książka. [Dostępne na stronie <https://www.marxists.org/polski/marks-engels/1848/manifest.htm>]
5. Znaniecki Florian, 1988, Wstęp do socjologii, Warszawa, PWN.
6. Dahrendorf R. (2006), Teoria konfliktu w społeczeństwie przemysłowym, [w:] Współczesne teorie socjologiczne, A. Jasińska-Kania, L. Nijakowski, J. Szacki, M. Ziółkowski (red.), Warszawa, Wydawnictwo Naukowe Scholar.
7. Coser L. (2006), Społeczne funkcje konfliktu, [w:] Współczesne teorie socjologiczne, A. Jasińska-Kania, L. Nijakowski, J. Szacki, M. Ziółkowski (red.), Warszawa, Wydawnictwo Naukowe Scholar.
8. Parsons T., Smelser N. (2006). Funkcjonalne zróżnicowanie społeczeństwa [w:] Współczesne teorie socjologiczne, A. Jasińska-Kania, L. Nijakowski, J. Szacki, M. Ziółkowski (red.), Warszawa, Wydawnictwo Naukowe Scholar.
9. Merton R. (2006). Paradygmat analizy funkcjonalnej w socjologii. [w:] Współczesne teorie socjologiczne, A. Jasińska-Kania, L. Nijakowski, J. Szacki, M. Ziółkowski (red.), Warszawa, Wydawnictwo Naukowe Scholar.
10. Goffman E., (2006), Porządek interakcyjny, [w:] Współczesne teorie socjologiczne, A. Jasińska-Kania, L. Nijakowski, J. Szacki, M. Ziółkowski (red.), Warszawa, Wydawnictwo Naukowe Scholar.
11. Goffman E. (2006), Pierwotne ramy interpretacji, [w:] Współczesne teorie socjologiczne, A. Jasińska-Kania, L. Nijakowski, J. Szacki, M. Ziółkowski (red.), Warszawa, Wydawnictwo Naukowe Scholar.
12. Garfinkel H., (2006), Racjonalne cechy działalności naukowej i potocznej, [w:] Współczesne teorie socjologiczne, A. Jasińska-Kania, L. Nijakowski, J. Szacki, M. Ziółkowski (red.), Warszawa, Wydawnictwo Naukowe Scholar.
13. Bauman Z. (1997). Prawodawcy i tłumacze. [w:] Postmodernizm. Antologia przekładów. Kraków: Wydawnictwo Baran i Suszyński.
14. Abriszewski K. (2008). Poznanie, zbiorowość. polityka. Analiza teorii aktora-sieci Bruno Latoura, Kraków, Wydawnictwo Universitas, s. 7-17.

Dodatkowa

1. Comte Auguste, 1961, Metoda pozytywna w 16 wykładach, przeł. , Warszawa, PWN.
2. Durkheim Émile, 1999, O podziale pracy społecznej, przeł. K. Wakar, Warszawa, WN PWN.
3. Simmel Georg, 1975, Socjologia, przeł. M. Łukasiewicz, Warszawa, PWN.
4. Weber Max, 2002, Gospodarka i społeczeństwo. Zarys socjologii rozumiejącej, przeł. D. Lachowska, Warszawa, PWN.
5. Berger P., Luckmann T. (1983). Społeczne tworzenie rzeczywistości. Warszawa: PIW
6. Berger P., Luckmann T. (1983). Społeczne tworzenie rzeczywistości. Warszawa: PIW
7. Beck U. (2002). Społeczeństwo ryzyka. W drodze do innej nowoczesności. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe Scholar

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Wykład	30
Konwersatorium	30

Przygotowanie do egzaminu	20
Czytanie wskazanej literatury	20
Przygotowanie do zaliczenia	20
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 120
Liczba punktów ECTS	ECTS 4

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
SOC_K2_K01	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do gromadzenia, wyszukiwania, syntetyzowania, a także krytycznego oceniania informacji (w tym wyników własnych badań) na temat zjawisk społecznych
SOC_K2_K04	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do używania wiedzy socjologicznej do tworzenia argumentacji w debacie społecznej
SOC_K2_U01	Absolwent/ka potrafi refleksyjnie i krytycznie dokonywać wyboru perspektywy teoretycznej, źródeł danych, metod i technik ich gromadzenia oraz analizy w celu rozwiązania złożonych problemów badawczych i społecznych, także w nowych i nieprzewidywalnych warunkach
SOC_K2_W01	Absolwent/ka zna i rozumie miejsce socjologii w systemie nauk, w tym jej możliwe zastosowania w innych dyscyplinach
SOC_K2_W02	Absolwent/ka zna i rozumie w pogłębiony sposób stanowiska teoretyczne i metodologiczne we współczesnej socjologii oraz różnice między nimi